

Byåsen Historielag

byasenhistorielag.no

Årsberetning for perioden 9. april 2014 til 15. april 2015.

Styrets sammensetning, valgt på årsmøte 9.april 2014:

Kasserer	Gunnar Schei (valgt for 1 år)
Sekretær	Torgeir Jensen (valgt for 2 år)
Styremedlemmer	Knut E. Møller (valgt i 2013) Kjell Ivar Aune (valgt i 2013) Eva Hov (valgt for 2 år) Karl Kristian Eggan (valgt for 2 år) Åse Hegle (valgt for 2 år)
Varamedlemmer	Thorvald Nakstad (valgt for 1 år) Roar Sæterhaug (valgt for 1 år)
Revisor	Ivar Buxrud
Valgkomité	Thorvald Nakstad leder, Synnøve Skaug og Erik Solem

Foto: Roar Sæterhaug

Friluftsgudstjeneste med sogneprest Steinar Leirvik og åpen dag på Marken i nydelig høstvær.

Det ble ikke valgt leder og nestleder på årsmøte 15.04.14. Styret fikk i oppdrag å konstituere seg selv. Saken ble drøftet på første styremøte hvor arbeidsoppgaver og fordeling av arbeidet ble gjennomgått. Kjell Ivar Aune har innkalt til og ledet styremøtene, mens ander aktuelle arbeidsoppgaver har vært fordelt på alle styremedlemmene.

Styret har i beretningsåret hatt 10 ordinære styremøter med protokoll og 5 arbeidsmøter. Det har i perioden vært avholdt 6 medlemsmøter og 3 åpne dager på Marken gård med en friluftsgudstjeneste.

Byåsen Historielag hadde 438 registrerte medlemmer pr. 31.12.14 (502 pr. 31.12.13). Av disse er 2 æresmedlemmer. Årsaken til nedgangen i medlemstall er en grundig gjennomgang av medlemslistene med hensyn til hvem som har betalt.

Medlemsmøter.

15.04.14 Årsmøte. Trøndelag Folkemuseum. Styret la fram beretning, regnskap og budsjett som ble godkjent. Ny formulering på § 5 ble framlagt og vedtatt. Styret ble valgt med 3 nye medlemmer. Arne Fjelnseth, Erik Solem og Synnøve Skaug gikk ut av styret og de fikk takk. Etter årsmøte holdt Steinar Supphellen kåseri: **"Fra enevelde i 1660 til formannskapsloven 1837."** Kaffe og kaker. 26 deltakere.

21.05.14. Sporveismuseet på Munkvoll. Rune Kjenstad orienterte om trikkens og **Graakalbanens historie med omvisning.** Tur til Lian med en eldre Graakalbanevogn. 45 deltakere.

23.10.14. Medlemsmøte. Byåsen kirke. Musikalsk kåseri ved Eva Hov: **"VG-Lista Anno 1814"** Hva underholdt Trondhjems borgerskap seg med for 200 år siden? Kaffe og kaker. 70 deltakere.

19.11.14. Medlemsmøte. Trøndelag Folkemuseum. Redaksjonskomiteen med Knut E Møller i spissen presenterte temaer fra Byåsminner 2014. Kjell Ivar Aune fortalte om og viste foto fra **Iladalens og Fjellseters historie** med bakgrunn i Byåsminner 2014. 90 deltakere.

4.02.15. Medlemsmøte. Trøndelag Folkemuseum. Kåseri ved Tore Kiste: **"Trondheim-Støren. Jernbane i 150 år - og litt om endringene etter 1884 mellom Trondheim og Heimdal."** Kaffe og kaker. 60 deltakere.

4.03.14. Medlemsmøte. Trøndelag Folkemuseum. Kåseri ved Inger Johanne Glasø Røkke: **"Dagligliv under 2. verdenskrig."** Kaffe og kaker. 95 deltakere.

Utemøter og vandringer

15.06.14. Åpen dag på Marken. Orientering om skjøtselsarbeidet. Kaffe og kaker. 35 deltakere.

7.09.14. Friluftsgudstjeneste og åpen dag på Marken. Orientering om Marken gård og Møllebrukene ved Tormod Solem og Arne Fjelnseth. Friluftsgudstjeneste ved sokneprest Steinar Leirvik. Kaffe og kaker. 40 deltakere.

21.12.14. Svartsøndag på Marken. Oppsetting av fuglenek og servering av gløgg.

Representasjon/seminar/møter

22.04.14. Trondheim kommune. Møte vedrørende skjøtsel og sikring av gravhaugene på Vådan, Pilegrimsleden, Kystadparken og Marken gård. Erik Solem og Roar Sæterhaug deltok.

16.05.14. Trondheim kommune, eiendom. Ny 10-års kontrakt vedrørende leie av Marken er inngått. Kontaktperson Trondheim kommune: Hege E.R. Nyhus. Underskrift ved historielaget: Kjell Ivar Aune .

7.01.14. Trondheim Kommune, møte med historielagsmedlem og kommunalråd Geirmund Lykke. Vi presenterte våre planer for Marken og stabburet på Stykket. Lykke var positiv og kom også med innspill som vi skal ta med oss. Fra Historielaget deltok: Knut Møller, Tormod Solem og Roar Sæterhaug.

8.03.15. Møte med Sør-Trøndelag krets av Norges speiderforbund. Stabburet på Stykket. Drøfting om tilbakeføring til Marken. Fra speiderforbundet: Terje Aglen, Svein Harald Gunnes og Lise Brekken. Fra Historielaget: Karl Kristian Eggan og Roar Sæterhaug.

25.03.15. Møte med eierskapsenheten ved Trondheim kommune vedr. kontrakten vedr. Marken og flytting av stabburet. Fra kommunen deltok: Åge Singasaas og Hege E.R. Nyhus. Fra historielaget: Kjell Ivar Aune, Erik Solem og Karl Kristian Eggan.

Kåserier/foredrag

10.09.14. Utdanningsforbundet, Hornemansgården. Fridtjof Simonsen: "Byåsen under utvikling – et tilbakeblikk på de siste 150 år."

11.02.14. Bildekåseri for BSK seniorene i BSK hytta. Fridtjof Simonsen: " Glimt fra Byåsen Skiklub gjennom tidene.

Befaringer

16.10.14. Befaring til Marken. Trondheim kommune ved Byantikvar: Gunnar Houen, Fra Historielaget: Kjell Ivar Aune, Erik Solem, Tormod Solem og Roar Sæterhaug.

Uttalelser

Strategisk museumsplan for Sør-Trøndelag fylke 2015-2018. Museumspolitik for et landskap i endring. Historielaget ga en uttalelse hvor vi synliggjorde våre prosjekter med bevaring av kulturlandskapet og historiske bygninger i marka. Roar Sæterhaug utarbeidet uttalelsen i des. 2014 hvor den ble behandlet i styret og oversendt.

Historielaget i media.

Byåsminner 2014 har vært omtalt i følgende media: Adresseavisen, Byavisa, Menighetsbladet for Byåsen menighet, Bydelmagasinet for Byåsen/Heimdal og medlemsbladet for Byåsen Idrettslag.

Informasjonsfoldere:

Infofolder. Kulturhistorie ved Skjelbreia og Marken. Juni 2014. Kjell Ivar Aune.

Oppdatering av skilt på Marken gård og møllebrukene. Juni 2014. Kjell Ivar Aune.

Oppdatering av foredrag om Iladalen og Fjellseter. Mars 2015. Kjell Ivar Aune.

Medlemsregisteret.

Historielaget ved Torgeir Jensen har i vinter oppdatert medlemsregisteret med fødselsår og vi har sett på alders- og bostedsfordeling. Registeret forteller oss at gjennomsnittsalderen for våre medlemmer er 71 år og at vi har flest medlemmer i 70 årene. 80 % av medlemmene bor på Byåsen. Her har vi en utfordring med hensyn til å verve yngre medlemmer.

Tilskudd, offentlige midler. Gaver 2014.

Trondheim Kommune. Kr.10.000. Skjøtsel av Pilegrimsleden.

Gaver. Bidrag fra tidligere styremedlem Sigmund Solems begravelse. Historielaget mottok kr. 11.200 som skal brukes til et synlig minne på marken. Ny vedovn er kjøpt inn og montert.

Gaver. Bidrag fra Randi Opheims begravelse på kr. 7850,- (Bokføres i 2015)

Komitéarbeidet - rapporter fra komiteene

Prosjekt og dugnadskomiteen.

Erik Solem har vært leder av dugnadskomiteen. Jobbing med prosjekter ved følgende: Kjell Ivar Aune, Roar Sæterhaug, Tormod Solem, Knut E. Møller, Nils H. Eggen og Karl Kristian Eggan.

Sikring og presentasjon av kulturminner og landskap.

A. Pilegrimsleden fra Lerdal til Steinberget. Samarbeid med Trondheim kommune. Traseen ryddes hvert år og merkestolper ettersees. Erik Solem.

B. Marken gård. Samarbeid med Trondheim kommune. Sikring av bygninger og rydding av skog/kratt rundt husene. I år har en del nedfallstrær blitt ryddet bort. Likeledes har kulturlandskapet blitt åpnet opp sørover. Tidligere fundamenter fra fjøs/låve er rensert opp og de kan nå sees. Også fundamenter av liten bygning/smie sør for tidligere driftsbygning er ryddet.

Vi har fått to nye utebenker fra kommunen. Under befaring med Byantikvaren høsten 2014 anbefalte han at vi utarbeidet en plan for Marken og området og det vil bli gjort i 2015. Tormod Solem har samlet inn en del historisk stoff fra tidligere beboelse og virksomhet på Marken og møllebrukene. (Se også egen rapport fra Huskomiteen).

C. Gravhaugene på Vådan. Samarbeid med Sør-Trøndelag fylkeskommune og Trondheim kommune. Gravhaugene (G 2) nord for stien ved ridehallen er ryddet ferdig og ryddes hvert år for kratt. I år har vi fortsatt arbeidet med rydding av gravhaugene G1 ved Pilegrimsleden lengre nord ved Bjørkhaugen. Prosjektet fortsetter. Erik Solem og Roar Sæterhaug

D. Stabburet fra Stykket. Restaurering. Skjetlein vg skole sa fra seg restaureringsarbeidet med stabburet. Vi fikk en avtale med Martin Inge Lund og videre arbeid blir nå gjennomført på lokalene/saga til Oddbjørn Engen på Byneset. Tømmer fra Lauglo er fraktet til saga og nye planker er skåret. Terje Hansen har også hele tiden tatt del i dette arbeidet, og har nå i vinter arbeidet med å slutføre dette laftearbeidet.

Vi har vært i dialog med speiderne på Stykket. Sammen har vi fått til en løsning og plan for stabburet, slik at det kan settes opp på Marken hvor det mest sannsynlig kommer fra. Prosjekt- og dugnadskomiteen skal arbeide videre med dette i samarbeid med kommunale etater. Ansvar: Karl Kristian Eggan, Kjell Ivar Aune og Erik Solem

E. Kystadparken. Vi har fortsatt arbeidet med rydding og synliggjøring av området rundt Hopp og største gravhaug 1. Også fjerning av nedfallstrær er gjennomført. Prosjektet fortsetter. Erik Solem og Roar Sæterhaug

F. Saga på Vådan. Historielaget har tatt initiativ til at saga bevarer og ikke rives. Saga stod tidligere ved Leirelva men ble flyttet til Vådan 1954. Historielaget har vært i kontakt med eier Rune Vådan og vi har sikret bygningen slik at den ikke står åpen. Inne i saga står fortsatt saga og vi håper å bevare den og at vi samtidig får plass til vårt utstyr. Prosjektansvarlig: Karl Kristian Eggan og Torgeir Jensen.

G. Holstvollen og Østre Tømmerdal. Sak i Trondheim Formannskap 12.10.2014: Riving av bygningsmassene på Østre Tømmerdal og Holstvollen. Byåsen Historielag ga uttalelse på saken i 2013 som førte til utsettelse av saken og videre dialog med kommunen om tilstandsvurdering og møte med rådmann. Før saken ble behandlet på nytt i formannskapet ga historielaget en uttalelse utarbeidet av Knut Møller og Roar Sæterhaug. Til tross for dette ble det vedtatt å rive gårdene. Historielaget fikk gjennom følgende:

Det foretas en historisk registrering og undersøkelse av bygningene på begge eiendommene.

Ruinene ved Holstvollen synliggjøres samt at det settes opp en infotavle med historikk.

Grøntarealet opparbeides med benker og grill på Holstvollen. Det søkes etter interessenter til gjenbruk av bygninger og bygningsdeler andre steder.

Det har vært gjennomført 22 dugnader og nedlagt 250 timer på de forskjellige områdene, da er ikke stabburet tatt med. Historielaget har hatt 18 medlemmer som har møtt opp og som gjør et fint arbeid med kulturminnene, landskapet og bygninger. Mest arbeid er nedlagt på Marken med landskapet og bygningene og ny ovn er satt inn. Våre samarbeidspartnere, kommunen og fylkeskommunen er svært godt fornøyd med arbeidet. Det ble foretatt en sammenkomst for alle som hadde deltatt i dugnadsarbeidet på Myra før jul.

Redaksjonskomiteen for Byåsminner

Komiteen har i 2014 bestått av følgende: Knut E Møller, leder, Fridtjof Simonsen, billedredaktør, Arne Sellæg, Berit Sæterhaug og Gaute Myhre. Komiteen har hatt 5 møter i perioden februar til september. Med bakgrunn i utvidelsen av historielagets interesseområde fra 2013, valgte vi i år å vektlegge stoff fra Trolla og Bymarka. 13 av 22 artikler var fra disse områdene, men også stoff fra et bredt spekter med basis i øvrige Byåsen. Sidetallet er økt fra 112 i 2012, via 132 i 2013 til 152 i 2014. Med bakgrunn i at opplaget på 1200 i 2013 ble solgt ut, vedtok styret å øke opplaget til 2000. Kostnadene er selvsagt økt i takt med takt med utvidelse i volum og antall, men hittil er BM en inntektskilde for laget. Som tradisjonen er, var boka ferdig i november, og ble presentert på medlemsmøte 19. nov.

Pressemelding ble sendt ut så snart boka forelå, og det ble tatt direkte kontakt med lokale aviser og NRK, men responsen var noe dårligere enn året før. Derimot fikk vi fin dekning i Byåsen i sitt trykte blad. Vi har fått gode tilbakemeldinger på årets bok. Arbeidet med neste årbok er i godt gjenge, og at det er 70 år siden freden i 1945 vil bli vektlagt. Kristin Prestvold og Marit Henriksen er nye medlemmer etter at Berit Sæterhaug og Gaute Myhre har valgt å gå ut av komiteen. Stor takk til de to for viktig innsats.

Vi har fortsatt en del gamle årbøker på lager; jubileumsboka 2011 ca 500 stk, årbok 2014 ca 600 stk., og et mindre antall av øvrige årganger.

Historisk fagkomité.

Komiteens sammensetning: Kjell Ivar Aune (leder), Fridtjof Simonsen, Arnulf Selnes, Arne Fjelnseth, Eva Hov og Hilde Bente Lund.

Komiteen har arbeidet med stoff og bilder til Byåsminner 2014. Fridtjof Simonsen har fortsatt arbeidet med fotoarkivet og digitalisering av gamle trykksaker. Videre er det gjort arbeid med:

- Om gamle veier i det for oss "nye" interesseområdet Trolla. Arnulf Selnes.
- Setring i Bymarka. Spesielt Dalaseter. Arne Fjelnseth og Kjell Andersen.
- Diverse gårdshistorier fra Byåsen. Arne Fjelnseth og Arnulf Selnes.
- Kontakt med Gunnerusbiblioteket, Innsamling av historisk stoff fra Byåsen. Eva Hov.
- Informasjonsfoldere. Oppdatering og utarbeiding av informasjonsfoldere til bruk ved historiske vandringer på Byåsen og i Bymarka. Kjell Ivar Aune.
- Iladalen og Fjellseter. Innsamling av historie og bilder. Kjell Ivar Aune
- Planlegge en utstilling ved Halset skole av gårdsredskap/gjenstander. Eva Hov.
- Krohg-familien på Byåsen. Kjell Ivar Aune og Eva Hov.

Datakomiteen.

Komiteens sammensetning: Fridtjof Simonsen og Erik Solem med Rune Simonsen som innleid konsulent. Ny hjemmeside er utarbeidet og er nå operativ. En del informasjon er lagt ut og medlemsregisteret er vedlikeholdt.

Navnekomiteen.

Komiteens sammensetning: Thorvald Nakstad, leder. Erik Solem, Helge Wanvik og Fridtjof Simonsen. Det har i år vært begrenset aktivitet forårsaket av få henvendelser fra Trondheim kommune. Vi har mottatt en henvendelse vedrørende vinkelveg ved Sigrid Johansens veg. Vårt forslag "Sundvegen" ble ikke tatt til følge. Ett av historielagets medlemmer ønsker å hedre Kaare Aanvik med navnsetting på veg på Byåsen. Dette forslaget ligger i påvente av nyanlegg eller navneendring. Komiteens medlemmer har vært i møte med Trondheim kommune vedrørende kommunens navnepolitikk.

Huskomiteen for "Marken" g.nr.299, b.nr.1.

Komiteens sammensetning: Tormod Solem (leder), Birger Lykke, og Arne Fjelnseth. Det har vært foretatt inspeksjon og ettersyn av bygningen i hele perioden. Tre utvendige vegger er malt og små reparasjoner på grunnmur er foretatt. Ny vedovn er montert, gave fra Sigmund Solems begravelse. Befaring med arkitekt Nils H Eggen for utarbeiding av fargekart i forbindelse med oppussing/maling av stuerom.

Fortsatt opprydding av skog, gressslått på dyrket mark. Komiteen har vært delaktig i arrangementene på Marken, det gjaldt "Åpen dag" i juni og Friluftsgudstjenesten i september. I oktober hadde vi et inspirerende besøk av byantikvar Gunnar Hougen med 3 av hans kolleger fra byantikvarens kontor. Året ble avsluttet med julelogg svartsøndag 22. desember.

Intervjukomiteen

Komiteens sammensetning har vært: Berit Sæterhaug leder, Eva Hov, Synnøve Skaug, Åse Hegle og Karl Kristian Eggan. Intervjuene som ble tatt inn i årboka denne gang var: *Tilbakeblikk med Fredrik Husby – en allsidig Byåsing.* Synnøve Skaug og Berit R. Sæterhaug. *Samtale med Gunnar Aagesen, en ekte Trolling.* Berit R. Sæterhaug og Eva Hov. *Livsminne fra barndom og oppvekst på toppen av Steinberget – i Gammelstua.* Intervju med Ole Gundersen. Berit R. Sæterhaug og Synnøve Skaug. I mars 2015 hadde Berit R. Sæterhaug og Synnøve Skaug en samtale med Karl Kristian Eggan og Lars Ingolf Langlo om oppvekst på Lian og Vådanområdet.

Museumskomiteen.

Komiteens sammensetning: Roar Sæterhaug og Berit R. Sæterhaug.

Historielagets samling er for tiden i kjelleren til RIMI Uгла. Det har ikke blitt samlet inn nye gjenstander i denne perioden.

Forslag til prioriterte oppgaver for perioden 2015/16.

Nåværende styre vil anbefale at Byåsen Historielag skal arbeide med følgende oppgaver:

- Arrangere åpne møter, ekskursionsjoner og besøk til andre institusjoner.
- Samle inn lokalhistorie gjennom intervjuer med byåsingene.
- Samarbeide med Sør-Trøndelag fylkeskommune og Trondheim kommune i arbeid med bevaring, dokumentering og registrering av kulturminner og kulturlandskap på Byåsen, Bymarka og Byåsen bygdeallmenning.
- Foreta dokumentasjon og registrering av eldre bygninger, gårdsdrift og seterdrift i vårt distrikt.
- Fortsette skjøtsel av "Marken" og møllebrukene ved Skjelbreia.
- Slutføre restaurering av Stabburet fra Stykket. Utarbeide en samlet plan for hele området ved Marken, og slutføre en skriftlig avtale med speiderne slik at stabburet i samarbeid med kommunen kan oppføres på Marken.
- Skjøtsel og informasjon om pilegrimsleden fra Leirdal til Steinberget i samarbeid med Trondheim kommune.
- Skjøtsel av gravhaugene ved Vådan i samarbeid med Sør-Trøndelag fylkeskommune.
- Kystad gård og Kystadparken- fortsette innsamling historiske data. Arbeide for å bevare parken i samarbeid med kommunen, fylket og skolene.
- Ta vare på lagets museale samling, billedarkiv og øvrige arkiver.
- Utgi årboka "Byåsminner 2015".
- Samarbeide med Sør-Trøndelag Historielag og andre relevante organisasjoner og skoler

Styrets oppsummering.

Byåsminner 2014 kom ut denne gang i flere sider og med mange illustrasjoner i farger. Den har blitt godt mottatt. Styret takker redaksjonskomiteen Knut E. Møller, leder, Fridtjof Simonsen, billedredaktør, Arne Sellæg, Berit Sæterhaug og Gaute Myhre for arbeidet som er nedlagt og som gir historielaget gode inntekter.

Arbeidet med restaurering av stabburet fra Stykket har fortsatt og tømmerkassen vil bli ferdig våren 2015. Styret vil takke Martin Inge Lund og Terje Hansen for arbeidet som hittil er nedlagt. Vi har nå fått en avtale med speiderne slik at stabburet etter restaurering kan settes opp på Marken.

Våre åpne møter med foredrag og de historiske vandringene er populære og svært godt besøkt og dette vil vi fortsette med, likeledes åpen dag på Marken.

Styret vil spesielt takke Helge Wanvik som har stilt Steinbua på Havstein gratis til disposisjon for styremøter og arbeidsmøter i 2014/15.

Takk også til alle våre foredragsholdere og alle andre som har stilt sine kunnskaper og sin tid til rådighet for Byåsen Historielag.

Byåsen, 15. april 2015.

Kjell Ivar Aune
Styremedlem

Gunnar Schei
Kasserer

Torgeir Jensen
Sekretær

Knut E Møller
Styremedlem

Eva Hov
Styremedlem

Karl Kristian Eggan
Styremedlem

Åse Hegle
Styremedlem

Thorvald Nakstad
Varamedlem

Roar Sæterhaug
Varamedlem